

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 138630.

DIENSTGEHEIM
WEEKOVERZICHT
No. 19/1952.

Verzonden aan:

Verzonden op: 15 Mei 1952

Zie verzendlijst 113722

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Sneek	10/4	60/100	rustig	G. Wagenaar	Vergadering
Beerta	13/4	100/--	--	C. Borst	Propaganda feest- avond
Nieuwe- Pekela	14/4	80/--	--	H. Schuur	Filmvoorstelling
Oude Pe- kela	14/4	50/--	--	C. Borst	Feestelijke ver- gadering
Finster- wolde	16/4	140/--	rustig aand.	H. Gortzak	Feestelijke ver- gadering
Belling- wolde	17/4	40/150	--	H. Gortzak	Vergadering
Delfzijl	17/4	60/300	--	H. Rieske	Filmvertoning
Dordrecht	17/4	34/180	lauw	M. E. Lips- Odinot	Filmvoorstelling
Nieuw- Beerta	18/4	50/--	--	H. Gortzak	Verkiezingsver- gadering
Uithuizen	18/4	40/80	lauw	J. J. v. Zanten	Filmavond

Zwijndrecht

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 2.

Zwijndrecht	19/4	55/70	rustig	M.E.Lips-Odinot	Vergadering
Den Haag	20/4	70/--	--	G.Vink	Filmavond
Amsterdam	21/4	450/3000	geest- driftig	A.B.Zeehande- laar H.Gortzak	Protestverg.
Noordsche- schut Gem.Hoogeveen	21/4	30/60	rustig	C.Borst	Verg. met filmvertoning
Overdinkel Gem.Losser	23/4	55/150	rustig	W.P.Game	Filmvertoning
Vlaardingen	23/4	100/openl.	rustig	G.v.Oosterum	Openlucht bijeenkomst
Hengelo(O)	24/4	38/90	--	Sander of Zander	Filmvertoning
Borne	25/4	16/200	rustig	L.H.M.van Turnhout	Filmavond
Hippolytus- hoef Gem.Wieringen	26/4	120/230	--	M.E.Lips-Odinot	Vergadering
Echten Gem.Lemsterland	26/4	8/50	--	B.Hartog	Vergadering
Bergen (N.H.)	29/4	13/120	rustig	J.Hoogcarspel	Vergadering
Amsterdam	1/5	+6000/openl.	rustig	P.J.Loobeek	1-Mei-openl. bijeenk. georg. door 1 Mei- comité
Apeldoorn	1/5	125/155	rustig	G.J.Buvelot	Verg. georg. door 1 Mei- comité
Heerler- heide	1/5	23/openl.	--	A.Lokken	1 Mei-meet- ing
Hengelo(O)	1/5	62/70	--	C.Geugjes	1 Mei-bij- eenkomst ge- org. door 1 Mei-comité

Leeuwarden

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 3.

Leeuwarden	1/5	250/250	geanimeerd	D.Rutkens S.Geugjes	1 Mei-bijeenk. georg. door 1 Mei-comité
Noordwolde Gem.Weststellingwerf	1/5	170/450	rustig	L.de Haan	1 Mei-feestvier- ring georg. door 1 Mei-comité
Purmerend	1/5	58/openl.	--	--	1 Mei-demonstra- tie
Schiedam	1/5	190/200	enth.	J.H.v.Bork	1 Mei-viering
Winschoten	1/5	150/200	rustig	G.v.d.Molen	1 Mei-viering
Wormerveer	1/5	280/--	rustig	G.Geelhoed	1 Mei-viering georg. door 1 Mei-comité voorafgegaan door demonstr.

COLLECTIEF OVERZICHT

Op de filmavonden, georganiseerd door de filmdienst van de C.P.N., werden de Russische films "De Slag om Stalingrad" en "Het conflict van Mister Smith", de Hongaarse film "Bevrijde Grond" en de Roemeense film "Het leven triomfeert" vertoond.

Medewerking werd verleend door de communistische zangvereniging "D.S.T.O.", een koor van "Morgenrood", het theater "Hollandia" en de A.N.J.V. toneelgroep "De Spiegel"

Gecolporteed werd met de brochures "De Weg naar Socialistisch Nederland", "De Eervolle weg van de Vrijheid" en "Wat wij deden", verder met bladen als "Vrouwen voor Vrede en Opbouw", "Vrede", "Jeugd", "Strijd" en "Werk".

Op de bijeenkomsten waren de volgende leuzen te lezen:

"Vrede, vrijheid, werk, woningen"
 "Voor een nationaal eenheidsfront"
 "In de aanval met De Waarheid"
 "Meer kennis voor een Duurzame Vrede"
 "Allen 1 Mei 1952 naar het IJscubterrein"
 "Kiest Gerben Wagenaar, lijst 6"
 "Werft abonné's voor De Waarheid"

De belangstelling voor de bijeenkomsten was over het algemeen matig.

Door daartoe opgerichte comité's, samengesteld uit leden der C.P.N., E.V.C., N.V.B. en A.N.J.V., werden in verschillende plaatsen 1 Mei-bijeenkomsten gehouden, op min of meer feestelijke

wijze

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 4.

wijze.

Medewerking werd verleend door: Sietske van Buiten, declamatie en door Geeske Stap, declamatie, het zangkoor De Rode Zangers uit Leeuwarden, de arbeiderstoneelvereniging "Voorwaarts" te Leeuwarden, het dansorkest "de Vrolijke Makkers" uit Noordwolde, het amateurgezelschap "Door eigen kracht" uit Noordwolde, de Russische dansgroep "Krasnaja Zwesjda", de toneelgroep "De Spiegel" van Rotterdam-Zuid, Cornelia Jacobs met pianospel, de communistische zangvereniging "Excelsior" en de communistische toneelvereniging "Odos" uit Winschoten.

Tijdens de demonstraties werden de volgende leuzen meegedragen:

"Voor Vrede en Welvaart"
"Geen huurverhoging"
"Werk en woningen"
"Meer scholen"
"Vrede met Korea"
"Stop de bewapeningswedloop"
"Omhoog met de lonen"
"Vrede en vriendschap met de Sovjet Unie"
"Leve de eerste Mei"
"Eendracht is onze kracht"
"Gelijk loon voor gelijke arbeid"
"Woningen geen kazernes"
"Geen kanonnen maar boter"
"Eist een Vredespact tussen de Grote Vijf"

De VERKIEZINGEN 1952.

Op de gebruikelijke manier werd op de verkiezingsbijeenkomsten het beleid van de regering op alle gebieden fel gehemeld.

Gewezen werd op de beloften door de leiders van de verschillende regeringspartijen vóór de verkiezingen in 1948 aan de kiezers gedaan. Van al deze beloften zou volgens de sprekers niets zijn terechtgekomen. Gewezen werd op de waarschuwingen van de leiding van de C.P.N. tegen het aanvaarden van de Marshallhulp. Door deze Marshallhulp zou Nederland tot slaaf van Amerika gemaakt zijn. Vooral de leiders van de P.v.d.A. werden ervan beschuldigd mede te werken aan deze "onderwerping" van Nederland aan Amerika. De Marshallhulp zou werk, welvaart, wederopbouw en vrede brengen. Het resultaat is echter 200.000 werklozen, grote achterstand bij de woningbouw, herbewapening en belemmering van de handel op Oost-Europa.

Vooral werd fel geageerd tegen de herhalingsoefeningen op Duits gebied, hetgeen volgens H.GORTZAK zou neerkomen op een actie om aan de onstabiele positie van de West-Duitse regering het hoofd te bieden.

Betoogd werd dat deze oefeningen in Duitsland wel eens aanleiding konden zijn tot het in opstand komen van de "volksdemocraten" in West-Duitsland, waardoor een burgeroorlog zou worden

ontketend

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 5.

ontketend, waarbij de Oostelijke volksdemocratieën wel eens niet werkloos zouden kunnen toekijken hoe hun medewerkers onder de voet worden gelopen.

1 MEI-VIERING.

Op de eerste Mei werd door de verschillende sprekers op de bekende manier een overzicht gegeven van de opkomst van de arbeidersbeweging. Betoogd werd dat nu de arbeidersklasse de 1e Mei reeds viert als "overwinnaar in wereldmaatstaf". Op een derde deel van de wereld bevindt de staatsmacht zich in handen van de arbeiders, de werkende boeren en de intellectuelen, die de zijde van het volk gekozen hebben.

De reactie, voorafgegaan door Amerika, doet vertwijfelde pogingen om zich aan haar heerschappij vast te klampen. Na op het slagveld in Korea op overtuigende wijze door het Koreaanse volksleger en de Chinese vrijwilligers te zijn verslagen, zijn de troepen van Amerika en zijn satellieten waaronder ook Nederland, tot een vorm van barbaarsheid overgegaan, die alle vorige misdaden van het fascisme in de schaduw stelt. Zij zijn n.l. aan een pestoorlog begonnen, de vernietiging van mensen door dodende bacterien.

Wij Nederlanders, die ons op het ogenblik opmaken om de nagedachtenis te eren van 200.000 medeburgers, die door de Duitse fascistten zijn omgebracht, weten wat zulke methoden van massamoord te betekenen hebben, aldus werd betoogd. Mocht de burgemeester van Amsterdam het in zijn hoofd halen om deze herdenking te verbieden, dan zal hij een nog klinkender antwoord krijgen dan op 25 Februari het geval was, aldus S. de GROOT.

De nadruk werd gelegd op de resultaten die in de Sovjet-Unie door de arbeiders zijn bereikt. De grote prijsverlagingen van de levensmiddelen en verbruiksartikelen werden gesteld tegenover de voortdurend stijgende kosten van het levensonderhoud in de Westerse landen. Ook de steeds toenemende werkloosheid werd toegeschreven aan de onmacht van het kapitalistische stelsel, terwijl in Rusland geen werkloosheid bestaat.

Er zou in Rusland ook alleen maar aan de vrede gewerkt worden. Hier worden wel kazernes gebouwd, maar voor huizen en scholen is geen geld beschikbaar.

Dit zijn nu, volgens de sprekers, de resultaten van de Marshallhulp. Hierdoor worden wij meegesleept in de bewapeningswedloop. Dit zou alles nodig zijn door de Russische bedreiging, maar de Russen zullen heus niet zo dom zijn om, als zij werkelijk agressieve bedoelingen hadden, te wachten tot het Westen tot aan de tanden bewapend is, aldus het betoog.

Er werd een hartstochtelijk beroep gedaan op de aanwezigen om zich geheel te geven aan de strijd voor de vrede en tegen de werkloosheid.

Groep 2

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 6.

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Deventer	19/4	100/220	onoplettend	onbekend	feestavond comité ter verdediging v.d. rechten v.d. jeugd, Ankersmit Bal na.
Hilversum	25/4	55/150	--	onbekend	Film, sportroem
Purmerend	1/5	30/100	rustig	A. Capel	Middagfeest

Een afgevaardigde van de jonge werkers van de Wester Suiker Raffinaderij te Amsterdam wekte de Deventenaren op om mede te strijden voor de verdediging van de rechten van de jeugd en terzake contact op te nemen met de jeugd van andere landen om te komen tot een internationale conferentie. De bedoelde rechten zijn:

1. het recht op werk en een goed loon;
2. het recht op ontwikkeling en ontspanning, hetgeen inhoudt bescherming van cultuur, kunst en wetenschap.
3. het recht om mee te beslissen in de gang van zaken in ons land, door verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd tot 18 jaar.
4. het recht om te leven in vrede, zonder oorlog of oorlogsdreiging.
5. het recht op een woning om een gezin te kunnen stichten.

Te Hilversum betoogde de spreker, dat Amerika bezig was om een oorlog te ontketenen. Men diende alles in het werk te stellen om dit te voorkomen. De aanwezigen werden opgewekt om deel te nemen aan het Pinksterfestival te Amsterdam.

In de zaal hingen enige spandoeken met leuzen als "Vrede over de gehele Wereld", "Vrede tussen alle Volken" en "Vrede".

Te Purmerend betoogde CAPEL, dat eendrachtig samen gewerkt diende te worden voor het behoud van de vrede. De jeugd had een zware taak te vervullen, zolang er verdeeldheid heerst onder het volk.

Medewerking werd verleend door de pianist Lion CONTRAN. Spandoeken met leuzen als "Vrede en Vriendschap met de Sovjet Unie" en "Stop de Herbewapeningswedloop" hingen in de zaal.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING

Rotterdam	21/4	110/--	--	J. Groeneveld	Russ. film "In Naam van het Leven"
-----------	------	--------	----	---------------	------------------------------------

Volgens

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 7.

Volgens Groeneveld heeft de geschiedenis bewezen, dat het kapitalisme tot een oorlog voert. Ook thans is een oorlog gaande, waarin het kapitalisme tot mensonterende daden zou zijn overgegaan, t.w. het gebruik van bacteriologische wapens in Korea.

Een motie, waarin geprotesteerd werd tegen de verlenging van de herhalingsoefeningen in het najaar, zou aan de Minister-President gezonden worden.

VR E D E S B E W E G I N G .

Donkerbroek	18/4	108/450	--	Ds.v.Dalen	
Wormerveer	26/4	170/--	enth.	A.v.d.Broek	Zangkoor "Zingend ten Strijde"

Ds. van Dalen fulmineerde tegen het Amerikanisme, waarmee ook Nederland besmet zou zijn, door de pers en door radio-programma's. Aan de hand van krantenknipsels gaf spreker een beeld van de "verderfelijke invloed" van dit Amerikanisme. Hij verklaarde o.a. dat de Amerikaanse bezettingstroepen 94.000 kinderen verwekt hebben bij Duitse vrouwen en in Engeland 70.000 nakomelingen achterlieten.

Volgens spreker was de bedoeling van de Vredesraad tot een samen bundeling van alle vredeskrachten te komen om de Grote Vijf te dwingen naar deze stemmen te luisteren.

Rusland zou er reeds in toegestemd hebben zich bij de wensen van de vredeskrachten neer te leggen, maar de "Dollar" wenste geen vrede. Als een der oorzaken van de oorlog noemde spreker "de erotische demonie, gepaard gaande met de aan de menselijke ziel inherente vernietigingsdrift".

Te Wormerveer betoogde de spreker, dat hij destijds als voorzitter van de Christelijke vakvereniging in contact was gekomen met de arbeidende bevolking en zeer onder de indruk was gekomen van de armoedige toestanden die onder hen heersten.

De laatste jaren was deze toestand dank zij de "krankzinnige" bewapeningskosten - op last van Amerika uitgegeven - er niet beter op geworden. Spreker had zich, geleid door zijn Christelijke gevoelens, in de rijen van Vredesstrijders geschaard. Vervolgens besprak hij de verschillende gruwelen van een oorlog en besloot met een opwekking, in het bijzonder tot de eventueel aanwezige Protestanten, actief deel te nemen aan het vredeswerk.

Medewerking

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 8.

Medewerking verleenden een zangvereniging en enige koren. In de zaal waren spandoeken met leuzen als: "Vrede" en "Vrede tussen alle Volken" aangebracht.

G R O E P 3 - VERENIGING "NEDERLAND - U.S.S.R."

Westzaan	18/4	32/100	--	K.Horn	film: "Lenin"
Den Haag	19/20 Apr.	625/625	zeer enth.	G.v.Praag	Chin.Sprookjes- film en "Het Witte Zeil"
Zutphen	21/4	50/--	rustig	Ds.v.Dalen	
Dordrecht	22/4	145/350	geani- meerd	J.Hoog-arspel	Russ.film "Mo Imjo Zjisnji"
Rotterdam	23/4	38/70	--	L.Kramer	Russ.film " "Sportroem"
Rotterdam	24/4	43/490	--	J.Hoog- carspel	film: "De Mid- voor"
Arnhem	24/4	225/250	opgew.	--	film: "Ver van Moskou"
Rotterdam	25/4	110/200	--	H.Goudkuil	film: "De Jonge Garde"
Zaandijk	25/4	250/250	rustig	J.v.Har- lingen	film: "Het Wit- te Zeil"
Rotterdam	27/4	700/1043	--	G.v.Praag	Het Ballet der Lage Landen
Rotterdam	28/4	80/180	--	J.Hoog- carspel	film: "De Sa- menzwering der Verdoemden"

COLLECTIEF OVERZICHT

Verschillende sprekers wijdden uit over het doel van de vereniging, t.w. voorlichting geven over de toestanden in Rusland. Door lastercampagne van de pers werd al het goede en mooie verzwegen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 9.

verzwegen. Geen of weinig aandacht werd in de burgerlijke pers besteed aan de grootse irrigatie-werken, die waren aangelegd ten behoeve van de welvaart. Op sociaal, economisch en medisch gebied zouden er in de Sovjet Unie ideale toestanden heersen. Zelfs de sportbeoefening door de arbeiders had de aandacht van de regering.

Daar de vereniging niet over radio zendtijd kan beschikken was zij genoodzaakt het Nederlandse volk voor te lichten door het vertonen van films en het beleggen van andere culturele bijeenkomsten.

Bekendheid met het tegenwoordige Rusland zou er toe kunnen bijdragen de banden tussen ons volk en de Sovjet Unie te verstevigen.

Rusland voerde een vredelievende politiek. De onlangs in Moskou gehouden economische conferentie zou eveneens in deze richting wijzen. Ook in dit geval was de Nederlandse pers op een enkele uitzondering na, echter in gebreke gebleven met het geven van juiste voorlichting over de bereikte resultaten.

Van Russische zijde zou geen oorlogsgevaar te duchten zijn. Het waren de Westelijke landen die zich op een oorlog voorbereiden door zich tot de tanden te bewapenen. De Sovjet Unie zou nooit met geweld het communisme aan andere landen opdringen, daar dit in strijd zou zijn met de socialistische beginselen. Dit land wil geen enkel volk van zijn vrijheid beroven; het wil juist helpen alle mensen de vrijheid te schenken.

Ds. van Dalen hield een uitvoerig betoog over het onderwerp "De Kerk in de Sovjet Unie". Er was geen sprake van kerkvervolging in Rusland en de Oostelijke landen. In de Sovjet Unie genoot de Kerk alle mogelijke vrijheid, gebaseerd op artikel 124 van de grondwet in dat land. Kerk en Staat zijn daar gescheiden. Het geval Mindszenty was een spionage affaire.

De verdeling van de Rooms Katholieke grondbezittingen in Hongarije was geen kwestie van vervolging. De R.K. Kerk was daar de grootste grondbezitter. De verdeling van dit bezit was door de pachters en pastoors met vreugde begroet.

Een actie in Nederland om bijbels naar Rusland te sturen was overbodig, omdat ze daar in voldoende hoeveelheid worden vervaardigd. Mocht God de communisten hebben aangewezen, om de vrede in de wereld te brengen, dan zou spreker aan de zijde der communisten staan.

G R O E P 7 - JEHOVA'S GETUIGEN

Den Helder 25/27 1300/1300 zeer rustig W.C.Reintjes Theocra-
April tische
zonevergadering

D I E N S T G E H E I M

W.O. 19/1952, blz. 10.

De bijeenkomsten werden gehouden in een voor dit doel opgezette tent. De spreker behandelde het onderwerp: "Welke religie zal de wereldcrisis overleven". Als werktuigen van de duivel noemde hij: de politiek, de handel en de religie. Aan de hand van vele bijbelteksten trachtte hij aan te tonen, dat de valse religien zullen worden uitgeroeid.

P E R S O N A L I A

✓ Bork (blz.3)
Johan Heinrich van.

✓ Borst (blz.1,2)
Cornelis.

✓ Broek (blz.7)
Albert Nijsbert van den

✓ Buvelot (blz.2)
Gerrit Jan.

Capel (blz.6)
Antoine Johannes.

✓ Dalen (blz.7,8)
Ds. Willem Stradalus Hug

✓ Game (blz.2)
Wilhelmus Petrus.

✓ Geelhoed (blz.3)
Gerard Gilles.

✓ Geugjes (blz.2)
Cornelis.

✓ Geugjes (blz.3)
Siewert.

✓ Gortzak (blz.1,2)
Hendrikus.

✓ Goudkuil (blz.8)
Hendrik.

Groeneveld (blz.6)
Johanna Sara.